

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Городецького ліцею
Тетяна МАЛАЙЧУК

Освітня програма
Городецького ліцею
Сарненської міської ради
Сарненського району Рівненської області
II ступеня (цикл базового предметного навчання 7-8 класи)

Городець, 2025

Освітня програма для 7-8 класів закладів загальної середньої освіти

1. Загальні положення

Освітня програма для 7 класів закладів загальної середньої освіти застосовується для закладу з навчанням українською мовою.

Освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів (затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 зі змінами, які внесені наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120), Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 р. № 972

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

- навчальний план;
- перелік модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна.
- Математика
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Мистецька
- Технологічна
- Інформатична
- Громадянська та історична
- Фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу заклад освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню

програму. Вона розроблена для циклу базового предметного навчання (7-8 класів) відповідно до рішення педагогічної рада закладу освіти.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», має:

- відповідати структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;

- визначати (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- містити навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містити перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», можуть передбачати викладання одного чи декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу. При цьому в освітньому процесі можуть використовуватись методи та прийоми двомовної або багатомовної освіти.

Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

Навчальний план зорієнтовано на роботу базової школи за 5-денним навчальним тижнем. Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 року № 1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» 2025/2026 навчальний рік розпочинається з 1 вересня 2025 року до 30 червня 2026 року.

Ліцей працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8.30 до 16.00 і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором ліцею. Упродовж навчального дня проводяться перерви по 20 та 10 хв. Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада школи. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня по 24 грудня 2025 року;

II семестр – з 12 січня по 02 червня 2026 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 27 жовтня по 2 листопада 2025 року (7 календарних днів)

зимові з 25 грудня 2025 року по 11 січня 2026 року (18 календарних днів)

весняні з 28 березня по 05 квітня 2026 року (9 календарних днів)

Всього канікул 34 календарних днів (із врахуванням суботи і неділі).

Всього навчальних днів 175.

За рішенням педагогічної ради (протокол № 1 від 28.08.2025 р.) проведення навчальних екскурсій та навчальної практики вважати недоцільним.

Святкові та неробочі дні:

01 жовтня – День захисників і захисниць України

25 грудня – Різдво Христове

1 січня – Новий рік

8 березня – Міжнародний жіночий день

12, 13 квітня – Великдень

1 травня – День праці

8 травня – День пам'яті та перемоги над нацизмом у другій світовій війні 1939-1945 років

31 травня – Трійця

28 червня – День Конституції України

15 липня – День Української Державності

24 серпня – День незалежності України

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Уразі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-8 класів (циклу базового предметного навчання) закладу загальної середньої освіти сформовано для закладу з навчанням українською мовою. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Для дітей з ООП, які навчаються в інклюзивних класах у

гранично допустиме навантаження не входить фізична культура та корекційно-розвиткові заняття.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (7-8 класи) **згідно з Типовим планом** наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Обсяг річного навчального навантаження

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7 клас			8 клас		
		Мінім альн е*	Макси мальне *	Різниця по галузі	Мінім альне*	Макси мальне *	Різниця по галузі
Мовно-літературна**	На тиждень	9	12	3	8	12	4
	На рік	315	420	105	280	420	140
Математична	На тиждень	4	6	2	4	7	3
	На рік	140	210	70	140	245	105
Природнича	На тиждень	7	9	2	8	10	2
	На рік	245	315	70	280	350	70
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	На тиждень	1,5	3	1,5	2	3	1
	На рік	52,5	105	52,5	70	105	35
Технологічна	На тиждень	1	2	1	1	2	1
	На рік	35	70	35	35	70	35
Інформатична	На тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5
	На рік	35	70	35	52,5	105	52,5
Мистецька	На тиждень	1	3	2	1	2	1
	На рік	35	105	70	35	70	35
Фізичнакультура***	На тиждень	3	3	0	3	3	0
	На рік	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	6,5			6,5		
	На рік	227,5			227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	35			36		
	На рік	1225			1260		
Гранично допустиме Навантаження учнів****	На тиждень	32			33		
	На рік	1120			1155		

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Таблиці 1 за галузями, визначено обсяг **фактичного річного навантаження** для 7-8 класів у Таблиці 3.

Таблиця 3

Загальний обсяг навчального навантаження для 7- 8 класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість Годин 7 клас	Кількість годин 8 клас
------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Мовно-літературна**	На тиждень	9,5	10
	На рік	332,5	350
Математична	На тиждень	4	5
	На рік	140	175
Природнича	На тиждень	8	8
	На рік	280	280
Соціальна і здоров'я- збережувальна	На тиждень	1	3
	На рік	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	2,5	3
	На рік	87,5	105
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Інформатична	На тиждень	1,5	2
	На рік	52,5	70
Мистецька	На тиждень	2	1
	На рік	70	35
Фізична культура***	На тиждень	3	3
	На рік	105	35
Драматургія та театр (міжгалузеві інтегровані курси)	На тиждень	1	
	На рік	35	
STEM (міжгалузеві інтегровані курси)	На тиждень	1,5	
	На рік	52,5	
Курс за вибором «Соціально-емоційне та етичне навчання: формування й розвиток м'яких навичок, стійкості, уваги та подолання травми, 7 клас»	На тиждень	1,5	
	На рік	52,5	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	6,5	6,5
	На рік	227,5	227,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу на групи)	На тиждень	35	36
	На рік	1225	1260
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	32	33
	На рік	1120	1155

4. Навчальні плани

Типові навчальні плани (додатк 3) містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузових інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням).

Навчальне навантаження в типових навчальних планах орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання базової середньої освіти. Кількість годин на вивчення окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів у типовому навчальному плані орієнтована на мінімальну кількість навчальних годин, визначену базовим навчальним планом базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту). У типовому навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, які можна: перерозподіляти між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти; використовувати для вибіркового освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузових інтегрованих курсів), проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять. Заклад освіти розробляє навчальний план як частину освітньої програми закладу освіти на основі одного з варіантів типових навчальних планів цієї типової освітньої програми. Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також навчальні предмети / інтегровані (зокрема міжгалузові) курси вибіркового освітнього компонента з урахуванням освітніх потреб учнівства, що відображається в навчальному плані освітньої програми закладу освіти. Заклад освіти може додавати в навчальний план вибіркові освітні компоненти, що не вказані в Типовій освітній програмі. Для цих освітніх компонентів заклад освіти використовує модельні навчальні програми, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» / 5

«Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або на основі модельних розробляє навчальні програми, які затверджує педагогічна рада закладу освіти. Керуючись пунктом 26 Державного стандарту, заклад освіти визначає:

- кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах кількості годин, визначених Типовою освітньою програмою для відповідної освітньої галузі (додатки 1, 2);
- кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх компонентів галузі в межах навчальних годин, визначених освітньою програмою закладу для відповідної освітньої галузі;
- кількість навчальних годин на вивчення вибіркового освітнього компонента у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти може використовувати для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2) або перерозподіляти їх на вибірково освітні компоненти та/або для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема для подолання втрат у навчанні.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження. Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, яка затверджує освітню програму закладу освіти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення *вибіркового освітнього компонента*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру. Робочий навчальний план для 7 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів, затвердженою наказом МОН України № 235 від 19.02.2021р. зі змінами, внесеними наказом МОН від 09.08.2024 № 1120. Навчальний план для 7 класів відображено у нижче поданій таблиці 2.

Таблиця 2

Типовий навчальний план для 7-8 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою			
Освітні галузі	Навчальні предмети/ інтегровані курси	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження 7 клас	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження 8 клас

Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5	1
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова (англ.)	3,5	3
Математична	Математика		
	Алгебра	2,5	2,5
	Геометрія	1,5	1,5
Природнича	Пізнаємо природу		
	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	0,5
	Підприємливість і фінансова грамотність		0,5
Громадянська та історична	Історія України	0,5	1
	Всесвітня історія	0,5	0,5
	Громадянська освіта	0,5	0,5
	Правознавство		
Інформатична	Інформатика	1	1,5
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5	
	Музичне мистецтво	0,5	
	Мистецтво		1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
	Міжгалузеві інтегровані курси		
Мовно-літературна	Драматургія і театр STEM Робототехніка	1	1
Мистецька			
Природнича		1.5	1.5
Технологічна			
Технологічна		1	1
Інформатична			
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6,5	6,5
Гранично допустиме навантаження		32	33

Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	32+3	33+3
---	-------------	-------------

У навчальному плані (додаток 1) заклад освіти може поєднувати різні освітні компоненти, зокрема, включати в навчальний план лише окремі навчальні предмети або лише інтегровані курси, або поєднувати навчальні предмети та інтегровані курси. У мовно-літературній освітній галузі для 7-8 класів обрано варіант 3 поєднання освітніх компонентів: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова. У громадянській та історичній освітній галузі для 7-8 класів обрано 3 варіант поєднання освітніх компонентів: історія України, всесвітня історія, громадянська освіта. Під час визначення кількості годин для вивчення освітніх компонентів громадянської та історичної освітньої галузі рекомендовано дотримуватися максимального показника, визначеного для цієї освітньої галузі.

Освітня галузь «Мистецтво» у 7 класі реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», які оцінюються окремо з кожного предмету.

Навчальні плани для закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами (інклюзивне навчання) обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений рівнем підтримки і реалізується через курси:

"Лікувальна фізкультура", "Корекція розвитку"; "Соціально-побутове орієнтування", "Розвиток мовлення", "Ритміка".

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Корекційно-розвиткові заняття проводять фахівці ІРЦ: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель-реабілітолог або практичний психологом, соціальний педагог закладу.

Перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», розміщені на офіційному веб-сайті МОН.

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Перелік модельних навчальних програм, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти та науки України» для циклу базового предметного навчання (7-8 класи) подано у таблиці 4.

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та /або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

Таблиця 4

Перелік модельних навчальних програм
(цикл базового предметного навчання 7- 9 класи)

№ з/п	Предмет / інтегрований курс	Модельна навчальна програма
1.	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж. та інші). Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 10.10.2023 № 1226) .
2.	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7- 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).
3.	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література 7-9 класи » для закладів загальної середньої освіти (автор Яценко Т.О., та інші) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).
4.	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» (Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М. та ін.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 16.08.2023 № 1001) .
5.	Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» (автори Балан П.П., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090) .
6.	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура» 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт. Баженов Є.В., Бідний М.В. та інші.)

		Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 22.08.2024 № 1185).
7.	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи (авторки Ходзицька І.Ю., Горобець О.В. та ін.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 16.08.2023 № 1001).
8.	Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7- 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурда М.І., Васильєва Д.В) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).
9.	Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7- 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурда М.І., Васильєва Д.В) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883) .
10.	Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи » для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883) .
11.	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Англійська мова 5- 9 класи » для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря Н.І. та інші) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795) .
12.	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи » для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О.В., Козак Л.З., Ворожбит А.В.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090) .
13	Здоров`я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма « Здоров`я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс) для закладів ЗСО (авторів Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).
14	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для загальної середньої освіти закладів (автори Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу 09.02.2022 № 143) .
15	Історія України. Всесвітня історія.	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Гупан Н.М., Малієнко Ю.Б., Серова Г.В.) Модельна навчальна програма « Всесвітня історія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти

		(автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090) .
16	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти автор Григорович О. В. Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 27.12.2023 № 1575).
17	Драматургія та театр	Модельна навчальна програма «Драматургія і театр 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Старагіна І.П., Івасюк О.М., Матусек А., Бакула Б.) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090).
18	Громадянська освіта	Модельна навчальна програма для 6-9 класів. Освітня галузь: громадянська та історична для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Дудар Н.П., Клименко В.Ю. та інші) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 21.07.2025 № 1043).
19	STEM	Модельна навчальна програма «STEM. 7-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Бутурліна О.В., Артемева О.Є., Крижановський С.М. та інші) Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 14.08.2024 № 1138).
20	Курс за вибором «Соціально-емоційне та етичне навчання: формування й розвиток м'яких навичок, стійкості, уваги та подолання травми, 7 -9 класи	Модельна навчальна програма «Соціально-емоційне та етичне навчання: формування й розвиток м'яких навичок, стійкості, уваги та подолання травми, 7 -9 класи» (автори Елькін О., Марущенко О., Масалініта О. та інші)
21	Підприємливість і фінансова грамотність	Модельна навчальна програма «Підприємливість і фінансова грамотність.8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кузнєцова А.Я., Довгань А.І., Часнікова О.В та інші). Рекомендовано МОН України (наказ МОН України від 24.12.2024 № 1787).

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить

від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються інклюзивні класи.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти. Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні й учениці. Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких урахувано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі. Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо. Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема. Технології та підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти. Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом). Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.); практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками). Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку. Заклад освіти може самостійно визначати інструментарій, шкали оцінювання. У разі запровадження власної шкали оцінювання результатів навчання заклад освіти має визначити та оприлюднити правила переведення у 12-бальну шкалу оцінювання.

Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових балів. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку 2.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

Городецького ліцею

28.08. 2025 № 1

Навчальний план

Городецького ліцею

на 2025– 2026 навчальний рік (з навчанням українською мовою) для 7 класів
 (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235 додатки 1 та 3
 до Типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (в редакції наказу Міністерства освіти і науки
 України від 09.08.2024 року № 1120))

Освітня галузь	Інтегрований курс	Предмет	Кількість годин на тиждень	
			7а клас	7б клас
Мовно-літературна		Українська мова	3	3
		Українська література	1,5	1,5
		Зарубіжна література	1	1
		Англійська мова	3,5	3,5
Математика		Алгебра	2,5	2,5
		Геометрія	1,5	1,5
Природнича		Географія	2	2
		Біологія	2	2
		Хімія	1	1
		Фізика	2	2
Соціальна і здоров'язбержувальна	Здоров'я, безпека та добробут		1	1
Громадянська та історична		Історія України.	0,5	0,5
		Всесвітня історія	0,5	0,5
		Громадянська освіта	0,5	0,5
Інформатична		Інформатика	1	1
Технологічна		Технології	1	1
Мистецька		Образотворче мистецтво	0,5	0,5
		Музичне мистецтво	0,5	0,5
Фізична культура		Фізична культура	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми			6,5	6,5

компонентами		
Українська література	0,5	0,5
Хімія	1	1
Історія України	0,5	0,5
Всесвітня історія	0,5	0,5
Інформатика	0,5	0,5
Образотворче мистецтво	0,5	0,5
Музичне мистецтво	0,5	0,5
Міжгалузеві інтегровані курси		
Драматургія та театр	1	1
STEM		1,5
Робототехніка	-	-
Курс за вибором «Соціально-емоційне та етичне навчання: формування й розвиток м'яких навичок, стійкості, уваги та подолання травми, 7 клас	1,5	-
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	35	35
Гранично допустиме навчальне навантаження	32	32
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	32+3	32+3

Навчальний план

Городецького ліцею

на 2025– 2026 навчальний рік (з навчанням українською мовою) для 8 класів
(затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235 додатки 1 та 3
до Типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (в редакції наказу Міністерства освіти і науки
України від 09.08.2024 року № 1120))

Освітня галузь	Інтегрований курс	Предмет	Кількість годин на тиждень	
			8а клас	8б клас
Мовно-літературна		Українська мова	3	3
		Українська література	1	1
		Зарубіжна література	1	1
		Англійська мова	3	3
Математика		Алгебра	2,5	2,5
		Геометрія	1,5	1,5
Природнича		Географія	2	2
		Біологія	2	2
		Хімія	2	2
		Фізика	2	2
Соціальна і здоров'язбержувальна	Здоров'я, безпека та добробут	Підприємливість і фінансова грамотність	0,5	0,5
			0,5	0,5
Громадянська та історична		Історія України.	1	1
		Всесвітня історія	0,5	0,5
		Громадянська освіта	0,5	0,5

Інформатична		Інформатика	1,5	1,5
Технологічна		Технології	1	1
Мистецька		Образотворче мистецтво	-	-
		Музичне мистецтво	-	-
	Мистецтво		1	1
Фізична культура		Фізична культура	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами			6,5	6,5
Українська мова			1	1
Українська література			1	1
Алгебра			0,5	0,5
Геометрія			0,5	0,5
Підприємливість і фінансова грамотність			0,5	0,5
Здоров'я, безпека та добробут			1,5	1,5
Історія України.			1	1
Інформатика			0,5	0,5
Міжгалузеві інтегровані курси				
Драматургія та театр				
STEM				
Робототехніка				
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження			33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)			33+3	33+3

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ**

Додаток 2

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо—це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказанного вчителем тощо.
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного члена групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Грав кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у запропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, Поняття або вивчене
10	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок/відповідей/ тверджень. Учні, що завершили, встають.

		Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати чнів, доки сядуть усі
11	З-Х-В та З Х В +	Учні відповідають рупами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
12	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
13	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою Побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
14	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
15	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилички. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті» _____?»
16	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
17	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну дію уроку чи щойно поясненої теми
18	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
19	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ Тому що _____
20	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а Він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
21	Підсумок або питання	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох

	накартках	сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
22	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
23	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно слово, яке найкраще підсумовує тему
24	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
25	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
26	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
27	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
28	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
29	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
30	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Невпевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
31	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
32	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними категоріями

33	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схожена/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Які ще можна показати /проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? ? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? ? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? ? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? ? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести /підтвердити _____? ? Як це можна розглядати з точки зору _____? ? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію вимогли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження

